

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ แนวทางการจัดทำต้นทุนตามระบบต้นทุนกิจกรรมขององค์กร
 ในกำกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : กรณีศึกษาสถานวิชาการ
 นานาชาติ

ผู้เขียน นางสาวพิมพ์พรรณ กันธะคำ

ปริญญญา บัณฑิตมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ
 รองศาสตราจารย์ ชูศรี เที้ยศิริเพชร

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง “แนวทางการจัดทำต้นทุนตามระบบต้นทุนกิจกรรมขององค์กร
 ในกำกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : กรณีศึกษาสถานวิชาการนานาชาติ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
 แนวทางการจัดทำต้นทุนตามระบบต้นทุนกิจกรรมขององค์กรในกำกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การศึกษาครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ระดับผู้จัดการ หัวหน้างาน
 และเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติงานในฝ่ายต่าง ๆ ของสถานวิชาการนานาชาติ ร่วมกับการศึกษา
 โครงสร้างองค์กร คำอธิบายลักษณะงาน การสังเกตการทำงานและเอกสารที่เผยแพร่ต่าง ๆ
 ประกอบกับรายงานทางการเงินของรอบระยะเวลา เดือนมกราคม - ธันวาคม 2545

สถานวิชาการนานาชาติเป็นองค์กรในกำกับของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในส่วนของการ
 ให้บริการด้านห้องพัก ห้องสัมมนา การจัดหลักสูตร และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทั้งในและ
 ต่างประเทศ ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านภารกิจต่างประเทศแก่ทางมหาวิทยาลัย ซึ่งผู้
 ศึกษาจะศึกษาเฉพาะ 2 ภารกิจ คือ การให้บริการด้านห้องพักและบริการด้านสัมมนา

ในการศึกษาแนวทางการจัดทำต้นทุนกิจกรรมนี้ เริ่มจากการศึกษาเพื่อแบ่งงานตามความ
 รับผิดชอบออกเป็น 4 ฝ่ายตามโครงสร้างองค์กร ได้แก่ ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ฝ่ายบริการห้องพัก
 และสัมมนา ฝ่ายบัญชีการเงินและพัสดุ และฝ่ายส่งเสริมและสนับสนุนภารกิจ โดยให้แต่ละฝ่าย

เป็นศูนย์ความรับผิดชอบ ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์กิจกรรมในแต่ละฝ่ายจากสัดส่วนเวลาการทำงาน ตั้งแต่ 5% ขึ้นไปซึ่งทำให้ได้กิจกรรมในแต่ละฝ่ายเป็น 8 กิจกรรม เว้นแต่ฝ่ายวิชาการและส่งเสริม การกิจซึ่งมี 6 กิจกรรม จากนั้นได้ทำการปันส่วนค่าใช้จ่ายจากบัญชีแยกประเภทลงสู่แต่ละศูนย์ ความรับผิดชอบ โดยอาศัยเกณฑ์การระบุทางตรง การระบุโดยประมาณ และการใช้ดุลยพินิจ ส่วนตัว แล้วทำการปันส่วนต้นทุนในแต่ละศูนย์ความรับผิดชอบลงสู่กิจกรรม โดยใช้สัดส่วน เวลาการทำงานในแต่ละงานเป็นเกณฑ์ในการปันส่วน

จากนั้น เป็นการกำหนดตัวหลักคั่นต้นทุนในแต่ละงาน โดยวิธีการสัมภาษณ์ สังเกตการณ์ ตรวจสอบ และประมาณการตัวหลักคั่นต้นทุนในแต่ละงาน เมื่อการกำหนดจำนวนตัวหลักคั่นในแต่ละ กิจกรรมแล้ว จึงทำการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยของตัวหลักคั่นต้นทุนนั้น และในขั้นตอน สุดท้ายจะเป็นการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยของการให้บริการห้องพักและบริการห้องสัมมนา โดย พิจารณาแยกเป็น 2 ส่วน คือ ต้นทุนโดยตรงและต้นทุนของฝ่ายสนับสนุนซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ในฝ่ายอื่นที่มีใช้ฝ่ายบริการห้องพักและสัมมนา โดยได้ทำการปันส่วนค่าใช้จ่ายฝ่ายสนับสนุน ทั้งหมดลงสู่งานบริการทั้งสองตามสัดส่วนของรายได้ จึงทำให้ได้ต้นทุนทั้ง 2 ส่วนครบถ้วนในแต่ละ บริการ

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ทราบต้นทุนต่อหน่วยของกิจกรรมในแต่ละฝ่าย และเมื่อปัน ส่วนต้นทุนโดยอาศัยตัวหลักคั่นต้นทุนให้กับงานบริการห้องพักและสัมมนา จึงทำให้ทราบว่าใน การให้บริการห้องพักต่อห้องต่อคืนจะมีต้นทุนรวม 420.83 บาท การให้บริการห้องสัมนามีต้นทุน รวม 3,186.38 บาท

การศึกษานี้พบว่า ในการวางแผนทางเพื่อคำนวณหรือจัดทำระบบบัญชีตามระบบ บัญชีต้นทุนกิจกรรมนี้ เนื่องจากต้องมีการรวบรวมข้อมูลจากหลายฝ่าย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญและมีความเข้าใจต่อการจัดทำระบบดังกล่าว ตลอดจนการกำหนด นโยบายบริหารงานที่สอดคล้องกับระบบการปฏิบัติงาน รวมทั้งกระบวนการจัดการฐานข้อมูลที่ จำเป็นต่าง ๆ ผลของการศึกษานี้คาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานที่มีการปรับเปลี่ยน ตามรูปแบบการบริหารของมหาวิทยาลัยในอนาคต รวมทั้งอาจสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ การศึกษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

Independent Study Title	Guideline for Activity Based Costing System for an Autonomous Organization of Chiang Mai University : Case Study of International Center
Author	Miss Pimpan Kanthakham
Degree	Master of Accounting
Independent Study Advisor	Asst. Prof. Chusri Taesiriphet

ABSTRACT

The independent study title of “Guideline for Activity Based Costing System for an Autonomous Organization of Chiang Mai University : Case Study of International Center”. The object of this study was to study the guideline for Activity Based Costing System for an autonomous organization of Chiang Mai University using the case study of International Center.

This study complied the data through interviewing the manager, supervisors, and operation officer in every different department of the organization as well as studying the organization chart and job description, also observing working system and other published documents, together with the financial statement for year 2002.

International Center is an autonomous organization of Chiang Mai University, which operates in proving accommodation, seminar rooms, course arrangement and other activities involved with both domestic and international organizations. It is also a supporting organization for Chiang Mai University. For this study the author only studied two activities which were accommodation and seminar rooms.

To study the guideline for Activity Based Costing System began with dividing working units into 4 divisions according to their responsibilities and organization structure which consisted of administration, accommodation and seminar, accounting & financial and supplies, mission enhancing and supporting departments. Each department was defined as a responsibility center. The author had diversified activities to work, considered the proportion in each work that had to be at least 5% and above, which gave the result in number of works as 8 activities for each of them, except for the mission enhancing and supporting department was considered as 6 activities. After that, expenditures were allocated from general ledger to each responsibility center by using criteria of direct charging, estimation, and arbitratives. Next, costs in each responsibility center were allocated to each works by using time spent in each works as a criterion.

The next step was to determine the cost drivers in each activities in order to calculate cost run unit using methods of interviewing, observing, counting and estimating cost driven in each work. After the drivers determined, there would have cost per unit of those cost drivers. The last step was to calculate cost per unit of accommodation and seminar room services. It could be divided into 2 parts, which were direct cost and supporting cost. Then, expenditures from supporting department would be allocated to both works by their revenue proportion. There would make both cost complete in all services.

The result of this study showed the cost of activity in each department. After allocating expenditures by using activity drivers through both accommodation and seminar room service, the result was shown that according to one service which was per room per night, the total average cost was 420.83 Baht; while for the seminar room service the total average cost was 3,186.38 Baht per day.

From this study it has been found that to set a guideline for calculating or doing accounting by using an Activity Based Costing System, and due to data collection from many different department ; it is necessary that the executive must understand and pay importance in order to implement the system and set a policy which matches the working system, including to devote the database management procedure which will win benefit to the university change in the future. Lastly, it may be implemented to use with other involved education organizations and so on.